

Camí ramader A

Oristà

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Sector oest, central i nord del terme municipal
Emplaçament Creua el terme municipal d'oest a nord

Coordenades:

Latitud: 41.96276
Longitud: 2.04118
UTM Est (X): 420546
UTM Nord (Y): 4646086

Classificació

Número de fitxa 08151 - 256
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: L'estat de conservació del camí és heterogeni, amb trams de pista forestal, trams de camí de bosc difícils de seguir i trams paral·lels a carreteres asfaltades.

Protecció Legal
Observacions protecció: Llei 3/1995, de 23 de març, de vies pecuàries
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Titular: Generalitat de Catalunya. Dpt. d'Economia i Finances. Gran via corts catalanes, 635, 08010 Barcelona

Fitxes associades:

[La Farigola](#)
[Salelles](#)
[Pla Moixons](#)
[Pla Moixó](#)

Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs

Descripció

Aquest camí ramader que passa pel terme municipal d'Oristà forma part de la Ruta I identificada pel Grup de Treball de Transhumància del SOLC.

El camí ramader entra al terme municipal d'Oristà pel sector oest a l'altura de Sant Feliu Sasserra. El camí procedeix de la masia del Pilar de Sant Feliu Sasserra i entra al terme d'Oristà per la casa de Pla Moixons, davant la qual hi havia un important empriu anomenat empriu de Pla Moixons, que també servia d'era d'aquesta casa. Aquest era un lloc força gran on hi paraven els ramats transhumants i els traginers tant per fer-hi nit com per aprofitar per anar a comprar al poble, situat a menys d'un quilòmetre.

Des d'aquí el camí (empedrat en uns quaranta metres a banda i banda per tal de que el bestiar no es mengés els conreus) continua en l'anomenat pla de cal Martí fins a can Poll. En aquest punt el camí travessa la carretera de Sant Feliu Sasserra a Oristà i agafa el carrer del Gafarró. Segueix en direcció nord vorejant el nucli de Sant Feliu Sasserra per la banda de llevant passant prop de la font del Barber fins a l'extrem nord-est del serrat de Gurrians. Aquí el camí gira a la dreta i baixa cap a la casa de la Farigola que tot i no ser una casa de parada sovint hi paraven els ramats. El camí segueix travessant el riu Bassí on aprofitaven per abeurar el bestiar i es troba amb una zona de gran esplanada, suficientment gran per fer-hi estada, anomenada la pleta del passant de la Farigola, on aprofitaven per descansar pastors i ramat.

El camí continua en direcció nord cap a Salelles on hi havia la pleta de Salelles, una parada en un pla d'alzines on hi havia una zona rocosa en la qual aprofitaven per donar sal al ramat. Aquesta casa havia estat una casa de parada dels pastors. N'hi havia que tancaven el ramat al corral i en cas d'estar ocupat passaven la nit sota la copa de les alzines. El camí segueix amunt cap al collet de la Cirera i la remolta de les Gatoses, passa per la creu Moixó (on s'ajunta un ramal de camí ramader procedent de la Torre d'Oristà) i va a parar a la pleta de pla Moixó, coneguda com la Ramada Encantada arran d'una llegenda que té associada. Es reemprèn el camí en direcció a la casa de parada de la Sala del coll de l'arç, zona en la qual es surt del terme municipal d'Oristà per endinsar-se al terme municipal d'Olost (TORRES;2003).

A partir d'aquí el camí continua cap al nucli de Santa Creu de Joglars, puja cap a Beulaigua, Santa Eulàlia de Puigoriol i Alps.

Observacions:

S'ha constatat l'apropiació d'una part del terreny de l'empriu de Pla Moixons, prop del nucli urbà de Sant Feliu Sasserra, per part de la casa anomenada Pla Moixons. Els emprius estan protegits per llei (3/1995 de 23 de març, de vies pecuàries), tenen les mateixes funcions que les revoltes, i gaudeixen dels mateixos drets.

Història

És el camí ramader principal del Lluçanès i constitueix l'eix històric vertebrador, paral·lelament al camí ral o Camí de França que connectava Catalunya amb el país franc des de la Baixa Edat Mitjana. Aquesta ruta que prové del Penedès va en direcció a Alps on s'incorpora amb la Ruta III en direcció a Castellar de n'Hug (AADD; 2000).

Els camins ramaders neixen a l'edat Mitjana, en la necessitat de traslladar els ramats des del mar cap a muntanya, per garantir bones pastures a l'estiu i retornar-los a l'hivern quan els prats es cobreixen de neu. Al llarg de l'edat Moderna els camins ramaders es van anar consolidant i fou al voltant dels segles XVIII i XIX que la transhumància arriba al punt àlgid. Al Lluçanès, que proveïa importants pastures intermèdies, es

vivia en funció a aquests camins, els quals generaven una potent activitat econòmica i consolidaven els principals nuclis de població. Emergia el sector tèxtil llaner i les grans fires de bestiar - que coincidien amb la pujada dels ramats cap a la muntanya (primavera) o en el retorn del bestiar de la muntanya (tardor)-. Les grans fires i mercats tenien lloc al peu del camí ramader i algunes d'elles es conservaven fins no fa massa temps. L'activitat vinculada als camins constituïa una font de beneficis, com ho demostra l'emplaçament d'hostals al llarg del seu recorregut. Les cases pairals ubicades prop dels camins i conegudes com a cases de parada o acolliment també aprofitaven els beneficis dels ramats i n'atenien les seves necessitats. Així els pastors tenien lloc per dormir i menjar i les cases aprofitaven, d'altra banda, els excrements dels ramats, molt profitosos per abonar les terres.

Bibliografia

AADD (2000). Els Camins ramaders del Lluçanès. Solc.

COROMINES, Josep; SALVANS, Josep i TORRES, Jordi (2006). Mapa dels camins ramaders del Lluçanès (vies principals). Solc Grup de Treball de la Transhumància (inèdit).

TORRES, Jordi (2003). Apunts de transhumància. Costums, normes, oficis i llegendes de transhumància. Solc.

TORRES, Jordi i COROMINAS, Josep (2004). Ruta de transhumància. Santa Creu -La Torre d'Oristà - Santa Creu. Solc, àmbit de recerca i documentació del Lluçanès.

